

[Alvilda Larsen.]

Endelig vil jeg henlede opmærksomheden på nogle nye bestemmelser i forslaget, som jeg ser med tilfredshed på. Det er de nye regler for tilladelse til ombygninger og moderniseringer af gamle ejendomme. Da vi sidst havde lejeloven til behandling her i tinget, havde vi en større debat, foranlediget af visse ombygninger, som havde fundet sted og fandt sted her i København. Jeg forlangte ved den lejlighed en bestemmelse indført i lejeloven, som kunne hindre den spekulation, der fandt sted, ja, jeg stillede et konkret forslag om, at der blev indsat en bestemmelse i lejeloven til hindring af denne spekulation. Dette forslag blev forkastet med alle stemmer imod mit partis, og den socialdemokratiske ordfører udtalte ved den lejlighed — og brugte det forøvrigt som sin særlige valgnummer — som begrundelse for afvisningen af mit krav, at ville man hindre disse moderniseringer og denne spekulation, skulle der blot en ændring til i den københavnske bygge lov, så var den sag ordnet. Vi havde en større debat, og jeg påviste, at en ændring i den københavnske bygge lov aldeles ikke var tilstrækkelig til at sikre lejerne mod denne spekulation; men det mente alle øvrige medlemmer af tinget, det mente den højtærede boligminister også; han sagde direkte ved den lejlighed: bygge loven ændres, så er den sag klaret. Men nu ser jeg, at man i dette lovforslag har indføjet bestemmelser, som sikrer lejerne mod at blive udsat for denne spekulation. Vi havde altså ret i vor vurdering på dette punkt, som vi har haft det med hensyn til så mange andre sider af denne lov. Jeg vil udtrykke håbet og ønsket om, at den højtærede ministers erkendelse ligesom i dette spørgsmål snart også vil vise sig på andre områder.

Hvad angår den særlige tilskudsordning for de dårligst stillede af lejerne, kan mit parti tilslutte sig forslaget. Men jeg vil dog gøre opmærksom på, at der også i de gamle lejligheder er andre grupper, f. eks. enlige mødre med børn, der lige så lidt som rentemodtagerne tåler selv en lille lejeforhøjelse på deres fattige budget.

Hvad angår tilskud til nybyggeriet i stedet for den lave rente, som vi har i dag, vil jeg sige, at det er nok muligt, at denne

tilskudsordning er at foretrække fremfor ordningen med den lave rente, men jeg vil dog gerne rejse det spørgsmål, om der nu ikke alligevel er en risiko for, at det kan gå ud over byggeriets standard; jeg ved ikke, hvordan man kan have nogen sikkerhed for, at standarden ikke forringes. Men ellers ved jeg ikke, om denne ordning med faste tilskud i stedet for lav rente er det rigtige incitament for at holde prisniveauet i byggeriet nede. Jeg føler mig ikke helt overbevist om, at det er det, men det vil tiden vise.

Betragtet i sin helhed betyder lovforslaget imidlertid forringelser for så mange mennesker, at kommunisterne ikke kan give så stor en håndsækning til forslagets gennemførelse, som ministeren ønsker. Forslaget er et liberalistisk produkt, som opererer med, at aftalefriheden mellem ejer og lejer opstår i 1963, at konkurrencen mellem husejerne vil være så stærk, at lejerne vil nyde godt deraf i form af billig leje, at der vil indtræde et almindeligt prisfald og meget mere af den slags. Har ministeren fået brev på, at alt dette vil ske? Hvilke garantier kan ministeren opvise for, at noget sådant vil ske? Kan man med rette tro eller mene, at forholdene vil være sådan i 1963, hvor grundejerne ville have helt frie hænder? Jeg tror det ikke. Der er intet i vejen for, at grundejerne til den tid udmærket kan slå sig sammen, danne monopoler af en eller anden art, træffe aftaler, som sikrer dem på alle leder og kanter. Monopoler og truster behersker f. eks. byggematerialeindustrien, og hvad kontrollen på dette område angår, er det jo så som så. Vi har set, hvordan denne kontrol har virket hidtil. Den har overhovedet ikke virket. Hvor nødvendigt noget sådant end er i dag, så er der faktisk ingen kontrol på dette område, og selvom den højtærede minister i sine bemærkninger taler om denne side af sagen, så forbliver vi alligevel tvivlende. Fik vi ikke i denne samling af den højtærede handelsminister fremsat et forslag til en ny trustlov, og blev det ikke ved fremsættelsen sagt, at der nu skulle arbejdes hurtigt, og at det var meget nødvendigt, at forslaget blev gennemført i denne samling? Grossererere og Industrirådet og andre begyndte imidlertid med det samme at torpedere dette lovforslag.